PŘÍBĚH BĚLOVESKÉ CELNICE

Náčrtek úseků
Oddělení fin. str. „Řešovec"
Náchod.
Hačcm
453
240.
Malinova Hora
581
231.
228.
Potštejn
Staré Město.
524
Rozkoš.
Ameriky
Hjeřábky
622
Rozhledna
Dobrošov.
Prašec.
Lipí.
Jizbice.
Potoky
Metuje
450
Peklo.
364
Značky:
Hranice oddělení.

Obsah

Období 1829 – 1945 5

9. květen 1945 7

Období po roce 1945 do současnosti..... 13

Obnovení budovy..... 17

Celní úřad pro Královéhradecký kraj

Oddělení finanční stráže

Děloves u Náchoda.

Dne 21. května 1938 nastoupili ram. fin. stráže rdejšího oddělení
službu v SOS.

Zástupcem velitele roty SOS byl insp. I. tř. Vl. Řezníček, správce
oddělení Děloves u Náchoda.

Velitelem družstva SOS oddělení Děloves byl vr. resp. fin. str. J. Braun.
Družstvo bylo složeno ze 7 ram. fin. stráže a 18 mužů místního obyvatelstva.
Úkol: Chrániti hlavní přechod po státní silnici Náchod – Hlaný.
V tomto úseku k boji nedošlo takže nebylo raněných ani mrtvých, státní
hranice zůstala nezměněna. Po zrušení SOS nastoupila fin. stráž svoji
službu v oddělení Děloves kde konána služba hraniční do zrušení r
r. 1940. V roce 1939 bylo rdejšímu oddělení postupně přiděleno 20 za-
městnanců ze Slovenska.

Dne 15. března 1939 v 8.3. hod. přestoupila německá armáda rdejší
hranice a vyhlášen „Protektorát".

V dubnu téhož roku postupně ram. fin. stráže odveleni k mitrozemským
úřadům takže zůstal stav 10 mužů. Po zrušení ostrahy hranic r. 1940 byli
ram. fin. stráže přiděleni okresnímu a obecním úřadům v okolí k zvláš.
službě. V době „Protektorátu" nebyl nikdo od rdejšího oddělení žalářován,
jedině vr. insp. II. tř. O. Drechar volán k výslechu Gestapa do Berlína a
insp. I. tř. Vl. Řezníček k výslechu Gestapa do Hr. Králové v záležitosti
zpravodajské služby v době předmnichovské. Dne 5. května 1945 střílena
vlakovou četou něm. vojska na budově insp. a oddělení fin. stráže
v Dělovsi protileteckými kulomety – 3 zaměstnanci fin. stráže a 3 civilní
osoby lehce raněni.

Dne 9. května 1945 nastoupili ram. fin. stráže již v ranních hodinách
do služby a odzbrojovali ustupující něm. armádu až do 17 hod. kdy došlo
k boji s něm. tanky v nové celní budově v Dělovsi za účasti R.A.
armády. V tomto boji padlo 22 mužů R.A., 2 důstojníci ČS armády a 6 ci-
vilních osob.

Od tohoto dne konána již strážní a bezpečnostní služba ram. rdejšího oddělení
a dne 14. května 1945 nařízena p. předsotou insp. vr. v. I. tř. O. Drechavem strážní
hraniční služba v celém obvodě inspektorátu.

Příběh budovy běloveské celnice

Období 1829 – 1945

Na své vodní pouti v úseku od Hronova k Náchodu se řeka Metuje v Bělovsi, východní části města, téměř dotýká státní hranice mezi Polskou a Českou republikou. Nad její hladinou se dnes v tomto místě klene široký betonový most jako součást mezinárodní silnice E-67, důležité spojnice obou sousedních států. Až do poloviny osmdesátých let dvacátého století nesl na svých bedrech veškerou tíži obousměrné silniční dopravy historický tříobloukový kamenný most, zbudovaný z mohutných pískovcových kvádrů už v roce 1898, a pojmenovaný podle nejbližší, tehdy německé, osady Slánský. V raných dobách jeho existence stávala na něm strážnice, kde se vybíraly celní poplatky.

V roce 1829 byla na východním konci Náchoda, v místě, kde se od silnice k Hronovu odklání spojnice ke státní hranici, postavena zděná jednopatrová budova, jež byla dle údajů zanesených v pozemkové knize přidělena c. k. Finančnímu eráru. Fungovaly zde dvě instituce - celní úřad a oddělení finanční stráže, jehož hlavní náplní bylo střežit hranici mimo pozemní komunikaci. Vrchním kontrolorem finanční stráže byl pověřen komisař, jímž byl přednosta důchodkového a celního úřadu. K výběru celních poplatků za převážení zboží přes hranice měl k dispozici jednoho úředníka.

V budově, která stála až za řekou Metují, tedy už na území sousedního státu (do roku 1945 Německa), pracovali němečtí celní úředníci.

Bezmála půlkilometrová vzdálenost mezi těmito dvěma úřady byla jakýmsi „prostorem nikoho“, a poloha staré budovy tehdejší české celnice přestávala vyhovovat požadavkům pokračující doby. Nastalá situace uspíšila výstavbu nové budovy celnice provedenou v letech 1937 – 1939.

V novém objektu s číslem popisným 272 sloužili v té době pouze tři úředníci.

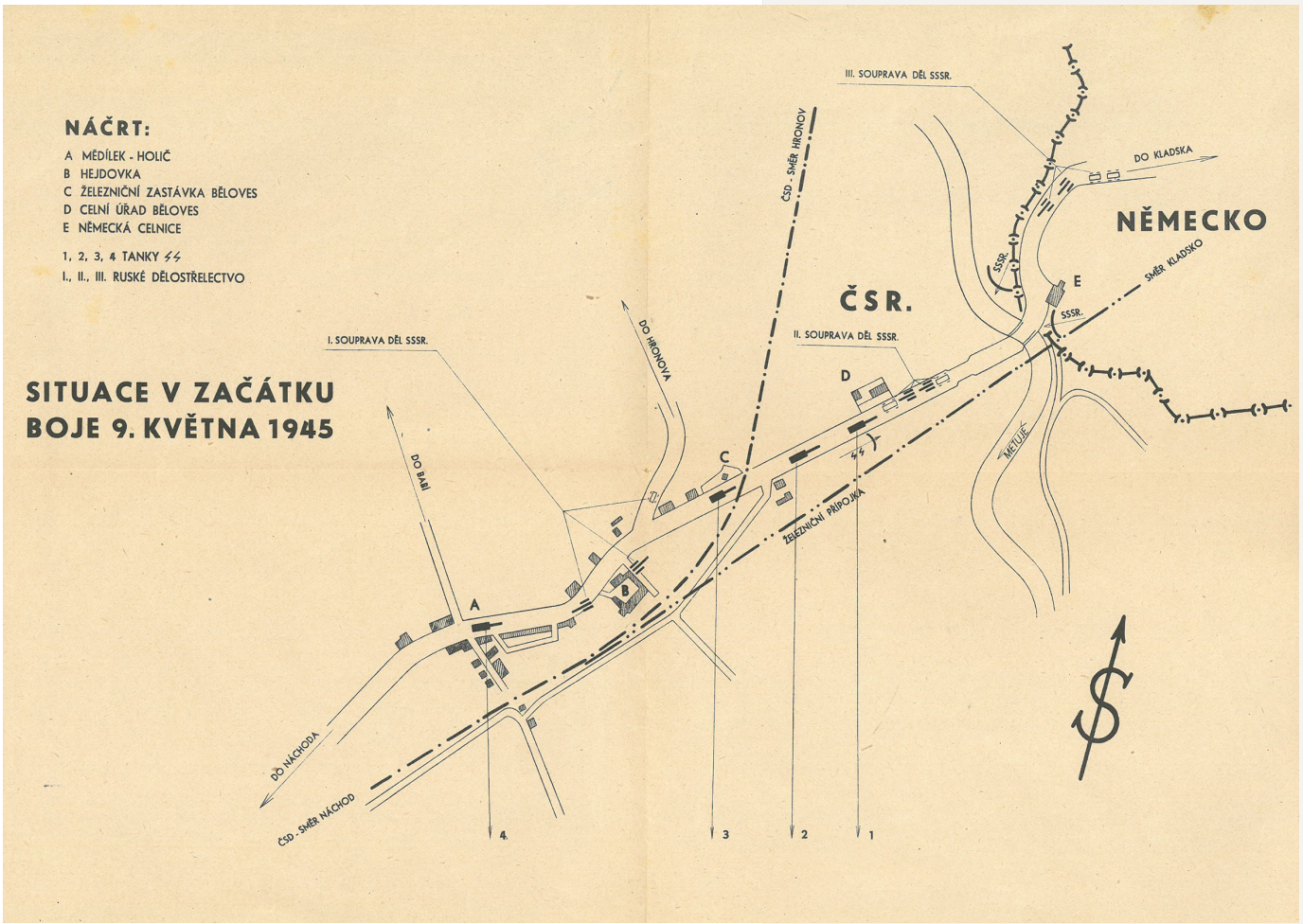
Další zaměstnanci z oddělení finanční stráže byli přiděleni k útvarům v okolních obcích, České Čermné, Malé Čermné a na Okresní úřad v Náchodě. V době okupace přidělovali potravinové lístky.

Do dalšího osudu nové budovy celnice temně zasáhla válečná léta zakončená tragickými událostmi jara pětačtyřicátého roku.

Snímek příslušníků finanční stráže, kteří vykonávali službu u běloveské celnice, 1946:
Stojící zleva: Bonaventura František, Horák Josef, Vorlík Josef, Braun Josef, Pudil Jan, Koucký Josef.
Sedící zleva: Daniš Leopold, Řezníček Vlastimil, Buchar Alois, Ducháč Augustin, Šafránek František, Vrba František.

NÁČRT:
A MĚDÍLEK - HOLIČ
B HEJDOVKA
C ŽELEZNIČNÍ ZASTÁVKA BĚLOVES
D CELNÍ ÚŘAD BĚLOVES
E NĚMECKÁ CELNICE
1, 2, 3, 4 TANKY
I., II., III. RUSKÉ DĚLOSTŘELECTVO
SITUACE V ZAČÁTKU BOJE 9. KVĚTNA 1945
ČSR.
NĚMECKO
III. SOUPRAVA DĚL SSSR.
II. SOUPRAVA DĚL SSSR.
I. SOUPRAVA DĚL SSSR.
ČSD. SMĚR HRONOV
DO KLADSKA
SMĚR KLADSKO
SSSR.
DO HRONOVA
DO BARI
DO NÁCHODA
ČSD. SMĚR NÁCHOD
ŽELEZNIČNÍ PŘÍPOJKA
METUJE
A
B
C
D
E
1
2
3
4

Příběh budovy běloveské celnice

9. květen 1945

Od brzkých ranních hodin přestupovaly státní hranici v Náchodě – Bělovsi německé frontové jednotky. V úseku od německé po českou celnici probíhalo jejich odzbrojování, po většinou v klidné a nekonfliktní atmosféře. Čechům nechyběla odvaha ani nadšení, postrádali však odpovídající vojenský výcvik; některým velmi mladým lidem, již na místě ochotně vypomáhali, chyběly jakékoliv vojenské zkušenosti. Odzbrojovali bez případného zajištění kulometčíků či samopalníků, kteří by jejich bezpečnost a chod celé akce jistili zpovzdálí. Kapitulace sice vstoupila v platnost, neoficiální rozkazy německým jednotkám však zněly jednoznačným tónem. Zbrzdit co možná nejdéle postup Rudé armády, aby se maximální množství Němců stačilo přesunout do zajetí amerických jednotek postupujících na naše území ze západu.

V podvečer se přiblížili k české celnici první sovětští vojáci. Na jejich počest zde obyvatelé vyvěsili ruskou vlajku. Lidé jásali, tiskli si ruce, líbali se na tváře, vyskakovali na jejich vojenský vůz a s úsměvy je doprovázeli. Jiří Šulitka vzpomíná: „Ti měli na tvářích snad milimetrovou vrstvu prachu…. Ale taková radost, jakou jsme tenkrát prožívali, se nedá vyjádřit.“

Ke státní hranici vzápětí dorazila druhá sovětská souprava v závěsu s muničním vozem. Ten bez váhání uháněl přímo k české celnici, neboť se od Náchoda vracelo šest pancéřovaných pásových stihačů Hetzer nacistických jednotek SS armády Mitte. Vzhledem ke skutečnosti, že se rudoarmějcům podařilo zneškodnit čtvrtý tank již před starou celnicí a zbylé dva nemohly pro jeho požár pokračovat v jízdě, před budovou nové celnice se se Sověty setkaly pouze první tři pancéře. Němci začali ostřelovat nejen sovětský vůz s děly, ale také českou celnici.

U státní hranice 1938.

Sovětská vlajka vyvěšená na budově české celnice, květen 1945.

Pohled na českou celnici z železničního náspu, pietní akt v roce 1946.

Území Náchodska osvobodila vojska 291. dělostřelecké divize, patřící do 1025. střeleckého pluku pod velením generálmajora Vasila Kazimíroviče Zajončkovského. Ne všichni přežili a mnozí jsou pohřbeni na staroměstském hřbitově v Náchodě, kde odpočívají v jednotlivých rakvích ve společném hrobě. Včetně zesnulých u české celnice.
Na snímku vojáci Rudé armády u dnešní výstavní síně v Náchodě, květen 1945.

Čestná stráž u nově odhalené pamětní desky, členové finanční stráže Daniš Leopold a Vrba František.

Česká celnice po pietním aktu v roce 1946.

Příběh budovy běloveské celnice

9. květen 1945

Vyděšení lidé u celnice začali utíkat, někteří do přilehlých polí a luk, jiní k železničnímu náspu, další hledali úkryt, stejně jako většina sovětských vojáků, ve sklepě celnice. Němci stříleli do oken a vhazovali do nich granáty. Vojáci i civilisté nejen v budově, ale také v jejím nejbližším okolí, se ocitli pod nepřetržitou palbou kulometů. Velitel sovětských vojenských jednotek, údajně dle výpovědí svědků, nedovolil opětování palby se slovy, že respektuje podepsaný mír. Jiní tvrdí, že Sověti budovu bránili, avšak nedisponovali dostatkem nábojů, případně že je měli odložené v autě, protože se mezi příjezdem vracejících se německých tanků vítali s českými obyvateli a hlídkami. Když zbraně utichly, vtrhli Němci do budovy. Vyvedli první civilisty, a poté se vrátili zpět pro rudoarmějce. Donutili je, aby v půlminutových intervalech s rukama nad hlavou vycházeli ven. U východu se za každým z nich ozvala střelba. V odbavovací hale celnice, na chodbě a na schodech ze sklepa našla smrt skupina sovětských vojáků včetně jejich velitele.

Následovaly okamžiky nejistoty, během nichž Němci diskutovali o osudu civilních osob ukrývajících se v prádelně. Během chvíle stáli celé rodiny, muži, ženy i děti opřeni o zeď budovy čelem proti vojákům s automatickými zbraněmi v rukou. Vzápětí však byli nahnáni zpět do budovy celnice pod výhružkou smrti, pokud na ně kdokoliv vystřelí. Na německé straně vzrůstala nervozita, vojáci si uvědomovali, že rudé posily dorazí na místo každou chvíli, a prostory běloveské celnice zanedlouho opustili.

Dne 9. května 1945 padlo v nelítostném boji u celnice 22 mužů Rudé armády, 2 příslušníci Československé armády a 6 civilních osob. Počty padlých se však ve výpovědích svědků mírně liší.

Poškozená budova celnice po boji Rudé armády a nacistických jednotek SS.

Snímek z 10. května 1945 před příjezdem pohřební služby. Zabití rudoarmějci byli vyneseni před budovu, společně s nimi zahynuli také kapitán Josef Pulpán v uniformě ruského legionáře a desátník Vilém Plachý v uniformě československé armády.

Náchodská dechovka hrála na počest padlých hrdinů, rok 1960.

Deštivý 9. květen 1970. Vliv na snížení návštěvnosti vzpomínkové akce měly události roku 1968.

Vystoupení pěveckého spolku Hron při příležitosti jedné z pietních akcí.

Příběh budovy běloveské celnice

Období po roce 1945 do současnosti

Budova se sochou rudoarmějce, která byla u jejího vchodu umístěna při jedné z prvních pietních akcí, plnila dlouhá léta po válce funkci pohraniční celnice, kde se odbavovalo zboží a osoby při přestupu státní hranice.

Zatímco přízemí bylo určeno pro služební účely, kdy jedna z kanceláří úřadovny byla vyčleněna pro službu příslušníků orgánů pasové služby (dnes cizinecké policie), dva byty v prvním patře skýtaly zázemí rodinám celních úředníků.

Dne 27. dubna 1959 nabyla účinnosti Dohoda mezi vládou Československé republiky a vládou Polské lidové republiky o spolupráci a vzájemné pomoci v oboru celnictví, jejíž článek 8, odstavec (1) zněl:

Celní správy obou Smluvních stran využijí všech prostředků v rámci platných právních předpisů k urychlení přestupu osob, zboží a dopravních prostředků přes společné státní hranice; zejména mohou se souhlasem svých příslušných orgánů zřídit na hraničních přechodech, kde to bude potřebné a možné, společné celní služby na území jedné ze Smluvních stran.

Citované ustanovení dvoustranné mezivládní dohody bylo v případě náchodské celnice uvedeno do praxe až po pěti letech od nabytí její účinnosti. V roce 1964 se čeští celníci spolu s příslušníky pasové služby přemístili za řeku Metuji, na území Polské republiky, aby zde vykonávali službu společně s polskými kolegy na česko-polském hraničním přechodu Náchod – Kudowa-Słone.

Budova celní správy v Kladské ulici se od té doby stala sídlem vedení, tzv. ústředny, Celnice Náchod, do jejíž působnosti v té době patřily všechny útvary (celní odbočky) na území okresů Náchod a Trutnov. Zároveň zde v letech 1964 - 1977 měli své výchozí pracoviště celníci, kteří vykonávali vnitrozemskou službu v oblasti vývozu a dovozu obchodního i neobchodního zboží. Ve své územní působnosti propouštěli zboží, například dovezená a darovaná motorová vozidla, vydávali dovozní povolení (pro dovoz motorových dopravních prostředků) a vývozní povolení na vývoz neobchodního zboží (například dárkových zásilek, stěhovaných svršků apod.)

K celnímu odbavování obchodního zboží dojížděli přímo do výrobních podniků a závodů, případně dohlíželi a kontrolovali nakládky a vykládky kamionů nebo železničních vagonů se zbožím dovezeným ze zahraničí či určeným k jeho vývozu mimo území našeho státu.

Zmenšený model sochy rudoarmějce se samopalem a kyticí. Jeho 2,7 metrů vysoký pískovcový originál absolventů sochařsko-kamenické školy v Hořicích v Podkrkonoší J. Ungráda a J. Šolce z roku 1956 doplňuje pohřebiště vojínů Rudé armády na náchodském hřbitově, květen 2019.

Stavba celnice č.p. 272 v Kladské ulici je samostatně stojící budovou před státní hranicí. Byla postavena v letech 1937 - 1939 stavitelem a ing. arch. Janem Bednářem z Náchoda v nevýrazném funkcionalistickém stylu. Střední osu průčelí tvoří vstup s prosklenými dveřmi se širokým oknem a je obložen výrazně hnědými dlaždicemi velikosti cihel. Vysoká podezdívka z dekorativně otesaných kamenů je místního pískovce.

Na horním snímku objekt celnice v 70. letech a dole fotografie po ukončení rekonstrukce z roku 2019.

Příběh budovy běloveské celnice

Období po roce 1945 do současnosti

Koncem sedmdesátých let nastal v důsledku urychlení oběhu zboží nebývalý rozmach mezinárodní kamionové dopravy, což mělo zásadní vliv na zvýšený obousměrný provoz na dálkových silničních hraničních přechodech určených pro veškeré druhy dopravních prostředků. Stále častěji docházelo k nárůstu čekacích dob a prodlužování odbavovacího procesu u kamionových zásilek, a před hraničními přechody se tvořily dlouhé kolony vozidel.

K urychlení přeshraniční dopravy a k odklonění zdlouhavých odbavovacích procesů z hraničních přechodů vznikala v té době v jejich blízkosti tzv. nácestná střediska, objekty, jejichž zřizovatelem a provozovatelem byly nejbližší provozovny tehdejšího podniku ČSAD. Do těchto míst byly od té doby směrovány z hraničních přechodů ke konečnému propuštění zboží všechny kamiony se zásilkami určenými pro příjemce v naší republice.

V Náchodě bylo takové středisko zprovozněno koncem roku 1977, a v prosinci téhož roku zde náchodská celnice otevřela svoji další pobočku, kam přešli z dosavadní budovy „ústředny“ celnice všichni celníci zajišťující již zmíněnou vnitrozemskou službu.

V budově č.p. 272 v náchodské Kladské ulici tak až do roku 1991 zůstalo pouze vedení celnice.

Události po listopadu 1989 s sebou přinesly významné organizační změny také v celní správě. Počátkem devadesátých let nastal rozsáhlý nábor nových pracovníků do řad nově ustanovené složky tzv. celní stráže, jejímž úkolem byl dohled a kontrola na celé „zelené hranici“, tedy na území v tzv. příhraničním pásmu, které bylo vymezeno pomyslnou souběžnou čarou ve vzdálenosti 25 km od státní hranice.

V té době vznikly další nové útvary celní správy – stanice celní stráže, které, podle konkrétní situace, většinou sídlily v někdejších objektech prvorepublikové finanční stráže.

Jelikož přímo v Náchodě se žádný takový historický objekt nenacházel, byla pro nový útvar uvolněna dosavadní budova vedení celnice, které, v součinnosti s Městským úřadem v Náchodě, hledalo pro své sídlo ve městě vhodný objekt. Po několikaletém postupně dvojím působení v pronajatých budovách patřících obci, zakoupila celní správa opuštěnou budovu čp. 288 v ulici Českých bratří v Náchodě, kde její současný útvar (dnes tzv. Územní pracoviště) sídlí dodnes.

Celní správa prošla v posledních patnácti letech několika zásadními organizačními změnami. Ta nejrozsáhlejší, a z hlediska zákonných kompetencí nejdůležitější, nastala po vstupu České republiky do Evropské unie. Dnem 30. dubna 2004 ukončily orgány celní správy svoje působení na hraničních přechodech, a dosavadní kompetence rozšířily mj. tím, že začaly plnit řadu úkolů v daňové oblasti. Na rozdíl od dosavadní kontrolní činnosti na hraničních přechodech, plní dnes celníci své povinnosti vyplývající z Celního kodexu Společenství (EU). Zatímco dříve byl jejich doménou „celní prostor“ na hraničním přechodu, dnes můžete ženy a muže v modrošedých, případně pracovních černých uniformách, potkat na celém území republiky. Při cestách automobilem lze celníky nejčastěji zahlédnout na dálnicích a silnicích první třídy, při jejich dohledu nad dodržováním zákona o poplatcích za užívání těchto komunikací.

Zadní část celnice, říjen 2018.

> Nový střešní plášť, srpen 2018.

Počátek prací za budovou celnice, červen 2018.

Vydlážděné plochy obklopuje krátce střižený trávník, červen 2019.

Příběh budovy běloveské celnice

Období po roce 1945 do současnosti

Bezpočet organizačních změn se odrazil také ve využití objektu č.p. 272 v Bělovsi. Mnozí určitě zaznamenali, že tato budova byla již několik let opuštěná a na první pohled zdánlivě prázdná. Je pravda, že v posledním období ve zvnějšku nezměněné podobě sloužila už jen jako nezbytné zázemí terénním kontrolním orgánům, ať celníkům nebo policistům. Tento stav se ale letos změní, neboť budova úspěšně prošla rozsáhlou rekonstrukcí, na jejímž konci najdou náchodští celníci nové a dnešní době odpovídající prostory, které jim poskytnou lepší podmínky pro jejich nezastupitelnou a odpovědnou činnost. K datu 9. září 2019 zde soustředí celní a daňové oddělení, svoje zázemí budou mít v prostorách nově zrekonstruované celnice také hlídky mobilního dohledu a výkonového zpoplatnění.

Vymezené prostory celnice s požadavkem na vyšší stupeň zabezpečení odpovídají stanoveným standardům zabezpečení objektů Celní správy České republiky. Na snímku pokladní místo celního oddělení, červenec 2019.

V prvním poschodí, kde byly původně dva služební byty, je dnes v jedné z místností kancelář vedoucího celního oddělení.

Odvod stavební sutě z horních pater budovy, červen 2018.

Na začátku stavebních úprav, červen 2018.

Průběh stavebních prací, červenec 2018.

Půdní prostory před rekonstrukcí, červen 2018.

Tmavé půdní prostory se po rekonstrukci proměnily v prosvětlené moderně zařízené podkrovní kanceláře daňového oddělení, červenec 2019.

Příběh budovy běloveské celnice

Obnovení budovy

První kroky směřující k investičnímu záměru – rekonstrukci budovy běloveské celnice - učinili celníci na počátku roku 2014. Už na jaře zadali vyhotovení studie projekční kanceláři TENET, s. r. o. ve dvou variantách, a to s půdní vestavbou, a bez ní. Ve druhé polovině roku 2016 vydal odbor výstavby a územního plánování Městského úřadu v Náchodě územní rozhodnutí a stavební povolení, a o rok později se uskutečnilo výběrové řízení na zhotovitele díla, do něhož se přihlásili tři zájemci. Na základě hlavního hodnoticího kritéria, nejnižší nabídkové ceny, byla mezi všemi vybrána společnost STYLBAU, s. r. o. Hradec Králové.

Ta zahájila vlastní stavební práce 30. května 2018 a rekonstrukci budovy fyzicky dokončila v původním plánovaném termínu 13. června 2019. Kontrolu nad prováděním stavebních prací zajišťovala hradecká INGARA, s. r. o. Celkové náklady dosáhly částky 18,75 milionů korun.

Následovala závěrečná kontrolní prohlídka stavby ze strany stavebního úřadu, na jejímž podkladě byl dne 26. června 2019 vydán kolaudační souhlas. Přestavba se dotkla kompletně celého areálu. Změnila se dispoziční řešení jednotlivých podlaží, došlo k výměně veškerých vnitřních rozvodů (zdravotně-technických instalací, ústředního vytápění, vzduchotechniky, silnoproudých a slaboproudých elektroinstalací), byly položeny nové podlahy, vyměněna stávající okna a dveře, instalovány nové hydroizololační vrstvy, zrenovována konstrukce včetně nového krytu střechy, obvodový plášť budovy byl opatřen kontaktním zateplovacím systémem, a dokončena celá řada dalších souvisejících prací. Řešila se také demolice původních garáží, které už byly v havarijním stavu. Místo nich vznikl nový dřevěný přístřešek pro parkování dvou služebních motorových vozidel, a úplnou rekonstrukcí prošel také kotec pro služební psy. Na závěr byly upraveny a zpevněny okolní plochy, opraveno oplocení areálu a zrevitalizován odvod dešťových vod.

V září roku 2018 byl vchod do celnice doslova zasypán stavebním odpadem.

Obvodový plášť budovy byl zateplen kontaktním zateplovacím systémem, listopad 2018.

Snímek příslušníků finanční a pohraniční stráže sloužících na běloveské celnici, rok 1947:

První řada zleva: František Vrba, Vlastimil Řezníček, Josef Soukup, Alois Buchar, Augustin Ducháč.

Druhá řada zleva: František Bonaventura, Škoda, jméno neznámé, František Šafránek, jméno neznámé.

Třetí řada zleva: Leopold Daniš, Josef Koucký.

Celníci vykonávající službu na běloveské celnici, na fotografii s ředitelem Celního úřadu pro Královéhradecký kraj, rok 2019:

První řada zleva: Martin Včeliš, Aleš Wik, Jozef Polomský, Leoš Bouda, Josef Štěpař, Marcela Vágnerová, Jiří Souček.

Druhá řada zleva: Jan Němeček, Zdeněk Kahánek, Petr Pšenička, Petr Zahradník, Tomáš Linevyč.

Třetí řada zleva: Jaroslav Kejzlar, Miroslav Vlček.

Seznam použité literatury a zdrojů informací:

SAMEK, Antonín. Běloveské události roku 1945 očima svědků, 2002
SÁDLO, Václav. Běloveská tragédie, 2006
JÁNSKÝ, Zdeněk. Poslední válečné události v roce 1945 v Náchodě a okolí, 2000
Obrazové materiály pocházejí z webových stránek pana Antonína Samka www.beloves.wz.cz, z osobní sbírky pana inženýra Miloslava Řezníčka, ze Státního oblastního archivu Náchod a z archivu Celního úřadu pro Královéhradecký kraj.

Mimořádné poděkování patří panu Otto Machovi za poskytnutí cenných informací z výkonu služby a průběžnou spolupráci při tvorbě této publikace.

Buchar Alois, vrch. insp. II. tř., přednosta inspektorátu.
V Dömička Vlastimil, insp. I. tř. zmíněn odvolání.
Duchač Augustin, insp. I. tř. zástupce spr. cel. úřadu
Šafránek Fran., insp. II. tř.
Josef Braun, vrch. resp.
Vrbík Josef vrch. resp.
Cmolík Jan vrch. resp.
Hlavinský vrch. resp.
Hořák Jos. II. s. resp.
Vorlík Josef, vrch. resp.
Bonaventura Fran. resp. fin. stráže
Dawit Fernand, resp. fin. stráže.
Urba Fran. II. resp.

Zpracovala: por. Ing. Jitka Fajstavrová
Editační korekce: Otto Mach
Grafické zpracování: František Vrbecký
Celní úřad pro Královéhradecký kraj 2019